

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบด้านจิตวิทยา ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา

4.1 ผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบด้านจิตวิทยาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกัน ขององค์ประกอบด้านจิตวิทยาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 3 ค่าแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิจัย มีดังนี้

x_1 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

x_2 หมายถึง ความสนใจทางการเรียน

x_3 หมายถึง นิสัยทางการเรียน

x_4 หมายถึง เจตคติทางการเรียน

Y หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

x หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

C.V. หมายถึง สัมประสิทธิ์การกระจาย

r หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

R หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 หมายถึง สัมประสิทธิ์การพยากรณ์

t หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ของตัวพยากรณ์

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบด้านจิตวิทยาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 15 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบด้านจิตวิทยาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2536

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	C.V. (%)
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	3.81 (5) *	0.50	13.12
ความสนใจทางการเรียน (X_2)	0.69 (1) *	0.12	17.39
นิสัยทางการเรียน (X_3)	3.79 (5) *	0.64	16.89
เจตคติทางการเรียน (X_4)	3.70 (5) *	0.59	15.95
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต			
(Y)	24.21 (40) *	5.40	22.30

(* ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง คะแนนเต็ม)

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรส่วนมาก มีค่าค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มแล้ว พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) รองลงมา คือ นิสัยทางการเรียน (X_3) เจตคติทางการเรียน (X_4) และความสนใจทางการเรียน (X_2) ตามลำดับ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y) พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในระดับปานกลาง ($X = 24.21$) คิดเป็นร้อยละ 60.53 ของคะแนนเต็มและยังพบอีกว่า ความสนใจทางการเรียน (X_2) มีการกระจายของคะแนนสูงสุด (C.V. = 17.39) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) มีการกระจายของคะแนนต่ำสุด (C.V. = 13.12)

ตอนที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันขององค์ประกอบด้านจิตวิทยาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านจิตวิทยาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

	X_1	X_2	X_3	X_4	Y
X_1	1.0000	.2399***	.8197***	.5110***	.5181***
X_2		1.0000	.3635***	.3717***	.2656***
X_3			1.0000	.6948***	.5142***
X_4				1.0000	.3208***
Y					1.0000

*** $p < .001$

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) กับนิสัยทางการเรียน (X_3) มีค่าสูงสุด ($r = .8197$) และความสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) กับความสนใจทางการเรียน (X_2) มีค่าน้อยที่สุด ($r = .2399$) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (องค์ประกอบด้านจิตวิทยา) กับตัวแปรตาม (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 กับทุกตัวแปรต้น(องค์ประกอบด้านจิตวิทยา) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุด กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) ($r = .5181$) รองลงมาได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_3) ($r = .5142$) เจตคติทางการเรียน (X_4) ($r = .3208$) และความสนใจทางการเรียน (X_2) ($r = .2656$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ตัวแปรที่คิดที่สุดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต

3.1 ลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

การหาตัวแปรที่คิดที่สุดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกตัวแปร เป็นตัวพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอย
พหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปรากฏผลดัง
ตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 ลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ขั้นที่	ตัวพยากรณ์	R	R ²	SEest	F
1	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.5181	.2684	4.6264	144.8965**
2	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนิสัย ทางการเรียน (X_1X_2)	.5411	.2928	4.5543	81.5650**
3	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับ นิสัยทางการเรียน และ ความสนใจทางการเรียน ($X_1X_2X_3$)	.5509	.3035	4.5255	57.0833**

** $p < .01$

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวแปรต้น (องค์ประกอบด้านจิตวิทยา) ที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี
คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) นิสัยทางการเรียน (X_2) และความสนใจทางการเรียน (X_3)
ร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เท่ากับ .3035 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำตัวพยากรณ์เข้าสมการจะมีอยู่ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ (X_1) เป็นตัวพยากรณ์ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .2684 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SEest) เท่ากับ 4.6264

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์นิสัยทางการเรียน (X_2) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .2928 เพิ่มขึ้นจากเดิม 0.0244 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 4.55432 ลดลงจากเดิม 0.0721

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสนใจทางการเรียน (X_3) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.3035 เพิ่มขึ้นจากเดิม 0.0107 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 4.5255 ลดลงจากเดิม 0.0288 หลังจากนั้นเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ที่เหลือ คือ เจตคติทางการเรียน (X_4) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวพยากรณ์ที่เหลือ จึงถูกคัดออกจากสมการ แสดงว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดี ประกอบด้วย แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ (X_1) นิสัยทางการเรียน (X_2) และความสนใจทางการเรียน (X_3)

3.2 การสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยกลุ่มตัวแปรต้นที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ รวมทั้งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณใหม่ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าสถิติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสมการพยากรณ์ของกลุ่มพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ตัวพยากรณ์	b	B	SEb	t	อันดับที่
แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ (X_1)	3.3784	.3141	.7952	4.248**	1
นิสัยทางการเรียน (X_2)	1.8322	.2161	.6533	2.805**	2
ความสนใจทางการเรียน (X_3)	5.1500	.1117	2.0963	2.457*	3
ค่าคงที่ (Constant)	.8452	-	2.0247	.417	
R = .55091					
R^2 = .30350					
SEest = 4.5255					
F = 57.0833**					
a = .8452					

* $p < .05$

** $p < .01$

จากตารางที่ 18 พบว่า สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) และสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) ส่งผลต่อตัวเกณฑ์ในทางบวกทุกค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ของตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว กับตัวเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ .55091 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคลาดเคลื่อนน้อยกว่าในการพยากรณ์ (SEest) เท่ากับ 4.5255 สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .30350 ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ (a) มีค่าเท่ากับ .8452

จากตารางที่ 18 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .8452 + 3.3784 x_1 + 1.8322 x_2 + 5.1500 x_3$$

องค์ประกอบด้านจิตวิทยาที่เป็นตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ด้าน มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์
คิดเป็นร้อยละ 30.35 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 4.5255

4.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

4.2.1 จากสมมติฐานข้อที่ 1 องค์ประกอบด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ผลการวิจัยปรากฏว่า องค์ประกอบด้านจิตวิทยาอันได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจ นิष्ठทางการเรียน และเจตคติทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มากที่สุด รองลงมาได้แก่ นิष्ठทางการเรียน เจตคติทางการเรียน และความสนใจทางการเรียน ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Whitley (1969) ซึ่งได้สรุปผลงานวิจัยต่างๆ ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพดังนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นนักเรียนที่มีนิष्ठทางการเรียนดี (Study Habits) มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน มีความสนใจในวิชาที่เรียน มีแรงจูงใจที่จะเรียนให้สำเร็จสูง ชอบความเป็นอิสระ ควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลน้อย ชอบออกสังคม อารมณ์มั่นคง และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Khan (1969) ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ (Affective Factors) ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ คือ เจตคติต่อครู ความสนใจทางวิชาการ ความวิตกกังวล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจทางวิชาการ แสดงว่า ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีนิष्ठทางการเรียนดี มีความสนใจทางการเรียน และมีเจตคติทางการเรียนที่ดีในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตดีด้วย

อภิปรายผลองค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการที่ได้พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้เพราะ คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมมีความปรารถนาอย่างแรงกล้า ที่จะประสบความสำเร็จในกิจการทั้งปวงตามเป้าหมาย มีความเพียรพยายามอย่างยิ่งในการปรับปรุงตนเอง จึงมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าคนอื่น ดังที่ Russel (1969) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษา และการอ่าน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ Raffini (1970) พบว่านิสิตปริญญาตรีทั้งชายและหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าทั้งเพศหญิงและชายถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ตรงกันข้ามถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า นอกจากนี้ Song (1971) รัฟฟินี ชีระนิต (2514) และประสาธน์ ปัทมวังกูร (2516) ยังพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่างๆ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของทั้ง 3 คนนี้แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมิตร์ เคนสุนทร (2525) ที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งที่เป็นเกรดเฉลี่ยวิชาบังคับและเกรดเฉลี่ยวิชาเลือก ในแผนการเรียนศิลปศาสตร์ คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้ในการพิจารณาเลือกเรียนในแผนการเรียนต่างๆ ได้ นอกจากนี้ นลินี นินทบดี (2531) ยังพบอีกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสุมิตร์ อดุลรัตนไพโร (2536) พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นสาเหตุโดยอ้อมได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความรู้เดิม

จากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ที่มีค่าสูงสุดตรงกับข้อ 1 คือเมื่อโตขึ้นฉันอยากมีงานดีๆ ทำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ซึ่งอยู่ในระดับจริงมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ต้องการมีงานดี ๆ ทำเพื่อความก้าวหน้าในอนาคตและต้องการความมั่นคงในชีวิต รองลงมาคือ ข้อ 5 ฉันคิดว่างานทุกอย่างจะสำเร็จได้ถ้าเราพยายาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ซึ่งอยู่ในระดับจริงมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนขยัน มีความเพียรพยายามในการทำงานและคิดว่างานทุกอย่างแม้จะลำบากเพียงใดก็ตามย่อมประสบความสำเร็จได้ตามความมุ่งหวังถ้าเรามีความพยายาม ส่วนค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด คือข้อ 19 คือฉันมักเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าที่ยังไม่เกิดขึ้นเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 ซึ่งอยู่ในระดับจริงน้อยแสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ถ้าทำทุกอย่างในปัจจุบันให้ดีแล้วอนาคตก็จะดีเอง จึงไม่คิดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า นักเรียนส่วนใหญ่

มีความคิดเห็นคล้ายกันมากที่สุดข้อ 5 คือ ฉันคิดว่างานทุกอย่างจะสำเร็จได้ ถ้าเราพยายาม (S.D. = .64) และมีความคิดเห็นแตกต่างกันมาก ข้อ 20 คือ ฉันคิดว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น จึงยังไม่ควรนึกถึง (S.D. = 1.47)

อภิปรายผลองค์ประกอบด้านนิสัยทางการเรียน

ผลการศึกษาพบว่านิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แสดงว่าผู้ที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดี เช่น มีวิธีการเรียนที่ดี หมั่นทบทวนบทเรียนเสมอ หลีกเลี่ยงนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดี เช่น การผัดเวลา การส่งการบ้านล่าช้า จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Brown and Holtzman (1967) พบว่านิสัยทางการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าตัวแปรด้านบุคลิกภาพหรือตัวแปรด้านจิตวิทยาอื่นๆ ส่วน Desiderato and Koskinen (1969) และ Cowell and Entwistle (1971) พบว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลธิชา จินดากุล (2529) ที่พบว่า นิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเสาวลักษณ์ จุมพลพงษ์ (2526) พบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดี ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่างๆ ดีด้วย

แต่ผลการวิจัยขัดแย้งกับผลการวิจัยของ Ahmann, Smith and Glock (1958) ที่พบว่า ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และขัดแย้งกับ เสาวลักษณ์ จุมพลพงษ์ (2526) ที่พบว่านิสัยทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ส่วนบัณฑิตา หังงา (2537) พบว่า นิสัยทางการเรียนของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับแบบการคิดแบบวิเคราะห์เชิงบรรยายแบบจำแนกประเภทเชิงอ้างอิง แบบของความสัมพันธ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน พื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียน เพื่อน ครู ตลอดจนสื่อต่าง ๆ และประสบการณ์ที่นักเรียน

ได้รับทำให้นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนแตกต่างกัน จากแบบสอบถามวัดนิสัยทางการเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดของนักเรียน อยู่ในข้อ 21 คือ แม้ฉันจะไม่ชอบวิชาใดก็ตาม แต่ก็พยายาม ตั้งใจเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนดี ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ซึ่งอยู่ในระดับจริงมากแสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดว่าต้องตั้งใจเรียนทุกวิชา ถึงแม้เป็นวิชาที่ตนไม่ชอบ ก็ต้องพยายาม พยายามตั้งใจเรียน สนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ให้ความสำคัญต่อทุกวิชาที่เรียน เพื่อ ผลการเรียนที่ดี รองลงมาคือข้อ 8 ฉันนำเครื่องเขียนอุปกรณ์การเรียนและหนังสือเรียนมา พร้อมทุกวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีความสนใจและมีความพร้อม ที่จะเรียน จึงเตรียมเครื่องเขียนอุปกรณ์และหนังสือเรียนมาพร้อมทุกวัน หรืออีกนัยหนึ่งฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนดี จึงเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียนได้พร้อม ส่วน ค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดคือ ข้อ 5 เมื่อไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอนฉันจะรีบชักถามทันที มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ซึ่งอยู่ในระดับจริงบ้าง แสดงว่าเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอนบางครั้งจะรีบชักถาม ครุทันที บางครั้งก็ไม่กล้าที่จะชักถาม อาจเนื่องมาจากนักเรียนยังมีความกลัวครู ส่วนข้อที่ นักเรียนมีความคิดเห็นคล้ายกันมากที่สุดคือ ข้อ 3 ฉันตรวจทานการบ้านว่าทำเรียบร้อยครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่ก่อนส่งเสมอและในข้อ 21 แม้ฉันจะไม่ชอบวิชาใดก็ตามแต่ก็พยายามตั้งใจเรียน เพื่อสอบให้ได้คะแนนดี ๆ ($S.D. = .99$) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ข้อ 20 ฉันมักจะจดงานไม่ทันหรือเว้นไว้แล้วไปขอจดจากเพื่อนที่หลัง ($S.D. = 1.93$)

อภิปรายผลองค์ประกอบด้านเจตคติทางการเรียน

ผลการศึกษาพบว่าเจตคติทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แสดงว่าผู้ที่มีเจตคติทางการเรียนที่ดีต่อครูผู้สอน ต่อวิชาที่เรียน ย่อมทำให้ผู้เรียนสนใจ ชอบ อากว่ร่วมกิจกรรมในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ตรงกันข้ามถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดี ต่อครูผู้สอนย่อม ทำให้เกิดการต่อต้านเบื่อหน่ายไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มสร้างเสริมประสบ การณ์ชีวิตทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ดีด้วยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Brown and Holtzman (1967) ที่พบว่าเจตคติทางการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มากกว่าตัวแปรด้านบุคลิกภาพ หรือตัวแปรด้านจิตวิทยาตัวอื่น ๆ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Cowell and Entwistle (1971) ที่พบว่าเจตคติทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นด้านการยอมรับในตัวครูที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ Ahmann, Smith and Glock, 1958 ที่พบว่า ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าเจตคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ทำให้มีเจตคติต่อครูผู้สอนและต่อวิชาที่เรียนแตกต่างกันไป ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ต่อครูผู้สอน ทำให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนวิชานั้น และมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ๆ ในทางตรงข้ามถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ต่อครูผู้สอน ก็จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียนวิชานั้น การเรียนก็มักจะล้มเหลวเป็นส่วนใหญ่ เจตคติจึงมีผลกระทบต่อการเรียน ของนักเรียน จึงเป็นหน้าที่ของครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ที่จะสร้างเจตคติที่ดีทางการเรียน ให้แก่เด็ก เพื่อความสำเร็จทางการเรียนและพฤติกรรมทางการเรียนที่พึงประสงค์

จากแบบสอบถามวัดเจตคติทางการเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนส่วนใหญ่ที่มีค่าสูงสุดคือ ข้อ 19 ครูผู้สอน สปช. สอนนักเรียนด้วยความสนใจและเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ซึ่ง อยู่ในระดับเห็นด้วย แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอน สปช. มีความตั้งใจสอน เอาใจใส่ ดูแลการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างดี รองลงมาคือ ข้อ 6 วิชา สปช. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แสดงว่าวิชา สปช. เป็นวิชาที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน เมื่อมีปัญหาใด ๆ สามารถนำความรู้ที่ได้จากวิชานี้ ไปใช้แก้ปัญหาได้ ส่วนค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อ 4 ถ้าสอบพร้อมกันหลายวิชา ฉันจะอ่านวิชา สปช. เป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของแต่ละวิชาเท่าเทียมกัน หรือมีความคิดว่า วิชาใดที่ สอบก่อน ควรจะอ่านวิชานั้นก่อน ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นคล้ายกันมากที่สุดคือ ข้อ 1 ครูผู้สอน สปช. มีความสุจริตในการให้คะแนน (S.D. = .85) ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมากที่สุดคือ ข้อ 24 เรียนสปช. แล้วไม่รู้สึกเบื่อหน่าย (S.D. = 1.54)

อภิปรายผลองค์ประกอบด้านความสนใจทางการเรียน

ผลการศึกษาพบว่าความสนใจทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งมีผลทำให้นักเรียน ตั้งใจ เอาใจใส่ สนอง ศึกษา ค้นคว้า ขอบกิจกรรมวิชานี้ สอนเรียนวิชานี้ด้วยความสุข ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ McClelland (1969) และสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2523) ที่พบว่านักเรียนที่

มีความสนใจทางการเรียน มีความชอบในกิจกรรมวิชาที่เรียน ชอบเรียนอย่างมีความสุข จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี นอกจากนี้ Traver (1958) และ Khan (1969) ยังพบว่า ความสนใจทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ และความสำเร็จในการเรียน และ Pietron (1980) ยังพบอีกว่า ความสนใจ เป็นตัวแปรหนึ่งในจำนวน 11 ตัว มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ ในการทำบัญชีและเก็บรักษาหนังสือส่วนบุคคล ศรีสะอาด (2524) พบว่า ความสนใจ เป็นตัวแปรหนึ่งที่มียกย่องต่อผลการเรียน

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ความสนใจทางการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งถ้าผู้เรียนมีความสนใจต่อการเรียนวิชานั้น ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ตรงกันข้าม หากผู้เรียนขาดความสนใจไม่เอาใจใส่จดจ่อต่อการเรียนก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย แต่ละบุคคลย่อมมีความสนใจแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ ลักษณะความแตกต่างทางด้านร่างกาย อายุ เพศ บุคคลจะสนใจต่อสิ่งใด มีสาเหตุหลายประการ เช่น เห็นคุณค่าความสำคัญในสิ่งนั้น หอใจ เป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้น มีความสามารถในการกระทำสิ่งนั้น ชอบทำให้เกิดความสนใจ ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอน ครูจึงควรคำนึงถึงเรื่อง การสร้างความสนใจในการเรียนให้มาก โดยอาจใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย แปลกใหม่ น่าตื่นเต้น ได้รับความสนใจของเด็ก เมื่อเด็กมีความสนใจในการเรียน ก็จะทำให้เด็กเกิดความเอาใจใส่จดจ่อ มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ จากแบบสอบถามวัดความสนใจทางการเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนส่วนใหญ่มีค่าสูงสุด อยู่ในข้อ 1 คือ วิชา สปช. เป็นวิชาที่น่าสนใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าวิชา สปช. เป็นวิชาที่น่าสนใจ น่าศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ในวิชานี้ รองลงมาคือ ข้อ 21 คือ วิชา สปช. เป็นวิชาที่มีคุณค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .94 แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าวิชา สปช. เป็นวิชาที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษา มีความสำคัญต่อตัวนักเรียน มีประโยชน์ในการดำรงชีวิต สามารถนำความรู้จากวิชานี้ไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 22 คือ เรียนวิชา สปช. มักจะฉลาดกว่าคนอื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .19 แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่อาจคิดว่าทุกวิชามีความสำคัญทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเรียนวิชาใด ก็ทำให้เป็นคนฉลาดได้ ข้อที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายกันมากที่สุดคือ ข้อ 1 คือวิชา สปช. เป็นวิชาที่น่าสนใจ (S.D. = 1.00) ส่วนข้อที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ข้อ 3 ข้อ 15 ข้อ 17 และข้อ 24 (S.D. = .50)

4.2.2 จากสมมติฐานข้อที่ 2 สมการพยากรณ์สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา เมื่อนำตัวแปรด้านจิตวิทยา อันได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจทางการเรียน นิสัยทางการเรียน และเจตคติทางการเรียน มาใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ตัวแปรที่สามารถนำมาเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยทางการเรียน และความสนใจทางการเรียน ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเท่ากับ .3035 หรือมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 30.35 ส่วนเจตคติทางการเรียนปรากฏว่าไม่สามารถนำมารวมเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้ เพราะฉะนั้นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือ นิสัยทางการเรียน และความสนใจทางการเรียนตามลำดับ นอกจากนี้ตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวนี้ยังสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิมล ว่องพานิช (2523) และจารุพร สูงสว่าง (2524) ที่พบว่าตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือเชาว์ปัญญา นิสัยทางการเรียน และเจตคติทางการเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญชม ศรีสะอาด (2524) และเสาวภา หอสุชาติ (2524) ที่พบว่า ความสนใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิมล เคนสุนทร (2525) ที่พบว่า ตัวแปรที่สามารถนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเกรดเฉลี่ย วิชาบังคับและวิชาเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยและเจตคติ ทางการเรียน จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยเหล่านี้ เจตคติทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ตัวหนึ่ง ที่สามารถนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ผลจากการศึกษา พบว่าเจตคติทางการเรียนไม่สามารถนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมาทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน
 ชื่อมมีเจตคติต่อครูผู้สอนและวิชาที่เรียนแตกต่างกัน ครูผู้สอนแต่ละคน มีความแตกต่างกัน
 ในด้านการวางตัว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่น่าสนใจของนักเรียน การสร้าง
 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน รวมทั้งการเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีผลทำให้เกิดเจตคติ
 ที่ดีหรือไม่ดีต่อครูผู้สอน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย ในการที่จะทำใ้
 นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อตัวครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูผู้สอนต้องใช้เวลา
 มากพอที่จะสร้างเจตคติที่ดีต่อนักเรียน เพราะเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องใช้เวลา
 ถึงแม้ผลการศึกษาจะพบว่า เจตคติไม่สามารถนำมาเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ร่วมกับองค์ประกอบด้านจิตวิทยาตัวอื่น ๆ ได้ แต่ก็ไม่ควรที่จะละเลยหรือมองข้าม เพราะจาก
 ผลการวิจัยที่ได้ศึกษาส่วนใหญ่พบว่า เจตคติ สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้
 ส่วนตัวพยากรณ์ที่ดี คือ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ นิสัยทางการเรียน และความสนใจทางการเรียน
 สามารถนำมาใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมาได้ จึงควรที่จะนำมาพิจารณาในการปรับปรุง
 การเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยเฉพาะ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็น
 ตัวแปรที่ดีที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพราะ
 แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันภายใน ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน
 ซึ่งประกอบกับการมีนิสัยทางการเรียนที่ดี รู้จักวิธีการเรียนที่ดี การจดงาน การทำการบ้าน
 การค้นคว้า หลีกเลี่ยงนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดี รวมทั้งมีความสนใจทางการเรียน เอาใจใส่จดจ่อ
 ชอบ สนใจอยาก่วมกิจกรรมในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทั้ง 3 สิ่งนี้จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตดีและควรที่จะสร้างเจตคติที่ดีทางการเรียนให้เกิดขึ้น
 เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น